

Prawo wyznaniowe

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Prawo europejskie - przedmioty do wyboru		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 10PREPWS.22N.13918.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Marcin Maćkowiak, Maksymilian Stanulewicz		
Prowadzący zajęcia	Marcin Maćkowiak, Maksymilian Stanulewicz		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przyswojenie przez studentów podstawowych zasad i instytucji prawa wyznaniowego, a także ukazanie relacji pomiędzy państwem a związkami religijnymi czy – szerzej – religią zarówno w ujęciu historycznym jak i współcześnie.

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy są następujące to przede wszystkim znajomość wiedzy z zakresu historii społecznej i politycznej na poziomie maturalnym rozszerzonym oraz ogólna orientacja w zakresie historii kultury, wymagana na poziomie

matury.

Brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wie czym jest religia i systemy religijne. Zna miejsce i rolę prawa wyznaniowego w systemie prawnym RP. Rozumie różnicę między prawem wyznaniowym, a kościelnym i kanonicznym. Zna również źródła tych norm i sposób ich stanowienia;	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	zna historyczne modele kształtowania się relacji państwo - religia. Wie jaka była geneza i rozwój systemów: powiązania i rozdziału, a także zna konsekwencje prawno - ustrojowe tych rozwiązań;	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	potrafi dokonać analizy typu państwa w zależności od modelu relacji jaki państwo - religia jaki w nim zastosowano i wskazać cechy charakterystyczne takiego rozwiązania. Identyfikuje modele separacji w USA, Francji, Niemczech oraz model państwa wyznaniowego;	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W4	na gruncie współcześnie obowiązującego prawa polskiego wie czym jest związek wyznaniowy, kościół i jaki jest tryb dopuszczania związków religijnych do obrotu publicznoprawnego. Zna pojęcie „sektą” i jego wielowymiarową treść. Ma podstawową wiedzę o funkcjonujących w Polsce związkach wyznaniowych;	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W5	zna i identyfikuje, na gruncie konstytucji i ustaw zwykłych, prawa wolnościowe człowieka, przede wszystkim wolność sumienia i wyznania. Potrafi wskazać współcześnie jej zagrożenia i ograniczenia, również na gruncie prawa polskiego;	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W6	zna rozwój relacji państwo - Kościół katolicki w Polsce w XX w. i potrafi wskazać cechy charakterystyczne tej ewolucji.	PRE_K2_W02, PRE_K2_W04, PRE_K2_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wie czym jest religia i systemy religijne. Zna miejsce i rolę prawa wyznaniowego w systemie prawnym RP. Rozumie różnicę między prawem wyznaniowym, a kościelnym i kanonicznym. Zna również źródła tych norm i sposób ich stanowienia;	PRE_K2_U01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U2	zna historyczne modele kształtowania się relacji państwo - religia. Wie jaka była geneza i rozwój systemów: powiązania i rozdziału, a także zna konsekwencje prawno - ustrojowe tych rozwiązań;	PRE_K2_U01, PRE_K2_U03, PRE_K2_U04, PRE_K2_U05, PRE_K2_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U3	potrafi dokonać analizy typu państwa w zależności od modelu relacji jaki państwo - religia jaki w nim zastosowano i wskazać cechy charakterystyczne takiego rozwiązania. Identyfikuje modele separacji w USA, Francji, Niemczech oraz model państwa wyznaniowego;	PRE_K2_U01, PRE_K2_U03, PRE_K2_U04, PRE_K2_U05, PRE_K2_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	na gruncie współcześnie obowiązującego prawa polskiego wie czym jest związek wyznaniowy, kościół i jaki jest tryb dopuszczania związków religijnych do obrotu publicznoprawnego. Zna pojęcie „sekta” i jego wielowymiarową treść. Ma podstawową wiedzę o funkcjonujących w Polsce związkach wyznaniowych;	PRE_K2_U01, PRE_K2_U03, PRE_K2_U04, PRE_K2_U05, PRE_K2_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U5	zna i identyfikuje, na gruncie konstytucji i ustaw zwykłych, prawa wolnościowe człowieka, przede wszystkim wolność sumienia i wyznania. Potrafi wskazać współcześnie jej zagrożenia i ograniczenia, również na gruncie prawa polskiego;	PRE_K2_U01, PRE_K2_U03, PRE_K2_U04, PRE_K2_U05, PRE_K2_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U6	zna rozwój relacji państwo – Kościół katolicki w Polsce w XX w. i potrafi wskazać cechy charakterystyczne tej ewolucji.	PRE_K2_U01, PRE_K2_U03, PRE_K2_U04, PRE_K2_U05, PRE_K2_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Kompetencje społecznych – Student/ka:			
K1	wie czym jest religia i systemy religijne. Zna miejsce i rolę prawa wyznaniowego w systemie prawnym RP. Rozumie różnicę między prawem wyznaniowym, a kościelnym i kanonicznym. Zna również źródła tych norm i sposób ich stanowienia;	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K2	zna historyczne modele kształtowania się relacji państwo – religia. Wie jaka była geneza i rozwój systemów: powiązania i rozdziału, a także zna konsekwencje prawno – ustrojowe tych rozwiązań;	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K3	potrafi dokonać analizy typu państwa w zależności od modelu relacji jaki państwo – religia jaki w nim zastosowano i wskazać cechy charakterystyczne takiego rozwiązania. Identyfikuje modele separacji w USA, Francji, Niemczech oraz model państwa wyznaniowego;	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K4	na gruncie współcześnie obowiązującego prawa polskiego wie czym jest związek wyznaniowy, kościół i jaki jest tryb dopuszczania związków religijnych do obrotu publicznoprawnego. Zna pojęcie „sekta” i jego wielowymiarową treść. Ma podstawową wiedzę o funkcjonujących w Polsce związkach wyznaniowych;	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K5	zna i identyfikuje, na gruncie konstytucji i ustaw zwykłych, prawa wolnościowe człowieka, przede wszystkim wolność sumienia i wyznania. Potrafi wskazać współcześnie jej zagrożenia i ograniczenia, również na gruncie prawa polskiego;	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K6	zna rozwój relacji państwo – Kościół katolicki w Polsce w XX w. i potrafi wskazać cechy charakterystyczne tej ewolucji.	PRE_K2_K01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcie religii i systemów religijnych. Prawo wyznaniowe. Definicja, miejsce w polskim systemie prawnym, źródła. Prawo kościelne a prawo kanoniczne. Pojęcia i źródła.	W1, U1, K1	Wykład
2.	Wolność sumienia i wyznania jako kategoria konstytucyjna. Typy, gwarancje, ochrona, ograniczenia.	W5, U5, K5	Wykład
3.	Związek wyznaniowy, związek religijny, kościół: analiza pojęciowa w oparciu o przepisy ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania z 17 maja 1989 r. Zadania i cele związku wyznaniowego. Sposoby nabywania osobowości prawnej przez związki religijne. Problematyka majątku kościelnego. Katolickie i niekatolickie związki wyznaniowe. Problem sekt.	W4, U4, K4	Wykład
4.	Modele relacji państwo – kościół. Państwo i kościół w modelu powiązania: cesaropapizm, teokracja, zwierzchnictwo wyznaniowe, zwierzchnictwo rozdziałowe państwa. Współczesne typy państwa wyznaniowego.	W2, U2, K2	Wykład
5.	Kościół i państwo w modelu separacji i jej typy: czysta, negatywna, skoordynowana. Specyficzne formy powiązania na przykładzie Polski, Hiszpanii i Włoch.	W3, U3, K3	Wykład
6.	Elementy prawa konkordatowego. Konkordat jako umowa międzynarodowa. Specyfika Stolicy Apostolskiej jako strony konkordatu. Konkordat w świetle wiedeńskiej konwencji traktatowej z 1969 r. Typy konkordatów.	W1, W4, U1, U4, K1, K4	Wykład
7.	Regulacje wyznaniowe w II RP. Założenia i cele. Polityka wyznaniowa jako element polityki narodowościowej. Zasady konstytucyjne. Konkordat z 1925 r. – analiza.	W6, U6, K6	Wykład
8.	Polityka wyznaniowa Polski Ludowej. Założenia i cele. Polityka ateizacji. Zasady konstytucyjne. Rola Kościoła katolickiego jako jedyne, legalnego czynnika opozycyjnego w latach 1944 – 1989.	W6, U6, K6	Wykład
9.	Polityka wyznaniowa we współczesnej Polsce. Ustawy „wyznaniowe” z 1989 r. Konkordat z 1993 i jego analiza. Zasady konstytucyjne. Kościół wobec UE.	W3, W5, W6, U3, U5, U6, K3, K5, K6	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): a) bardzo dobra znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) bardzo dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry plus (+db; 4,5): a) bardzo dobra znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dobry (db; 4,0): a) dobra znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny plus (+dst; 3,5): a) dostateczna znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) dobre formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie; dostateczny (dst; 3,0): a) dostateczna znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) poprawne formułowanie poglądów i ich racjonalne uzasadnianie. niedostateczny (ndst; 2,0): a) niedostateczna znajomość doktryny i kanonów Kościoła katolickiego b) niepoprawne formułowanie poglądów i brak ich racjonalnego uzasadniania

Literatura

Obowiązkowa

1. M. Pietrzak, Prawo wyznaniowe (wydania po 2010 r.),
2. H. Misztal, Prawo wyznaniowe, Lublin 2003,
3. Prawo wyznaniowe, pod red. H. Misztala i A. Mezglewskiego, Warszawa 2015.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PRE_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego zdobywania różnorodnej wiedzy i rozwijania swoich zawodowych umiejętności w zależności od aktualnych wyzwań o korzystając z różnych źródeł; uczenia się przez całe życie, przekonując innych do zdobywania wiedzy i umiejętności; do podjęcia studiów III stopnia
PRE_K2_U01	Absolwent/ka potrafi prawidłowo i dogłębnie interpretować zjawiska i procesy społeczne (prawne, polityczne, kulturowe, ekonomiczne) dokonujące się w skali lokalnej, regionalnej, europejskiej i globalnej
PRE_K2_U03	Absolwent/ka potrafi sprawnie wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (prawnych, politycznych, kulturowych i gospodarczych) zachodzących zarówno w społecznościach lokalnych, regionalnych, jak i ponadpaństwowych
PRE_K2_U04	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych, przede wszystkim prawnych i politycznych, potrafi stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować
PRE_K2_U05	Absolwent/ka potrafi prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi w zakresie tworzenia i stosowania prawa, a także określania i realizowania celów politycznych
PRE_K2_U09	Absolwent/ka potrafi dogłębnie analizować i rozumieć zjawiska społeczne oraz odnieść ich skutki do wielu grup społecznych i szczebli administracji publicznej
PRE_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię używaną w naukach społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem prawa i polityki; różne poglądy doktryny dotyczące wybranych instytucji prawnych i politycznych
PRE_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady stanowienia i stosowania prawa, a także system prawa polskiego, europejskiego i międzynarodowego oraz powiązania tych systemów; w rozszerzonym zakresie genezę i ewolucję poszczególnych instytucji prawnych i politycznych w wybranych dziedzinach, oceniając konsekwencje wprowadzanych zmian
PRE_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie posiadając rozszerzoną wiedzę o strukturach, instytucjach i więziach społecznych (prawnych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych) relacje między nimi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej
PRE_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób status człowieka jako twórcy kultury i podmiocie prawa krajowego, europejskiego i międzynarodowego, przysługujące mu prawa i możliwości ich ochrony, a także możliwości rozwoju jego osobowości, przedsiębiorczości i innych form aktywności; w pogłębiony sposób podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz dóbr kultury